USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2021/1609

ze dne 29. dubna 2021

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro železnice na rozpočtový rok 2019

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro železnice na rozpočtový rok 2019,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro dopravu a cestovní ruch,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0077/2021),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů Agentury Evropské unie pro železnice (dále jen „agentura“) dosahoval její konečný rozpočet na rozpočtový rok 2019 výše 27 139 347 EUR, což ve srovnání s rokem 2018 představuje pokles o 5,74 % ([1]); vzhledem k tomu, že rozpočet agentury se odvíjí převážně od rozpočtu Unie;

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce agentury za rozpočtový rok 2019 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že díky úsilí vynaloženému na monitorování rozpočtu během rozpočtového roku 2019 dosáhla míra plnění 99,98 %, a je tedy stejná jako v roce 2018; konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby dosáhla 92,22 %, což ve srovnání s rokem 2018 představuje nárůst o 3,27 %;

2. konstatuje, že bylo dosaženo orientačních stropů použitých Účetním dvorem k hodnocení plnění rozpočtu na úrovni přenosů (10 % pro hlavu 1 (zaměstnanci) a 20 % pro hlavu 2 (administrativní výdaje)); s politováním konstatuje, že nebylo dosaženo orientačního stropu pro hlavu 3 (30 % u operačních výdajů);

3. konstatuje, že zvýšené příjmy spojené s poplatky jsou vyváženy snížením podpory poskytnuté agentuře; vyjadřuje politování nad tím, že Komise nepovažuje zvýšenou aktivitu za důvod ke zvýšení podpory;

4. konstatuje, že počínaje rokem 2019 začala agentura v souladu se svým rozšířeným mandátem zakotveným v jejím novém nařízení vybírat poplatky a platby za vydání osvědčení, přičemž se zohledňují zvláštní potřeby středních podniků; konstatuje, že podle nového nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/796 představují poplatky a platby účelově vázané příjmy agentury; konstatuje, že byly provedeny změny prováděcích pravidel k finančnímu nařízení agentury;

5. konstatuje, že v roce 2019 bylo zaregistrováno 36 případů nesouladu ex post (non-compliance events) oproti 29 případům v roce 2018 a 7 případům v roce 2017; poukazuje na to, že tyto případy se týkaly převážně pravidel pro služební cesty, závazků ex post, řízení smluv a plateb a interních postupů; konstatuje, že agentura uvedla, že byla učiněna nápravná opatření a zvýšena úroveň informovanosti; vyzývá agenturu, aby zastavila růst počtu případů nesouladu ex post a kladla důraz na preventivní opatření;

6. připomíná, že je důležité zvýšit digitalizaci agentury, pokud jde o její vnitřní chod a řízení i rychlejší digitalizaci postupů; zdůrazňuje, že je třeba, aby byla agentura v tomto ohledu nadále aktivní, aby se za každou cenu zabránilo digitální propasti mezi agenturami; upozorňuje však na to, že je třeba přijmout veškerá nezbytná bezpečnostní opatření s cílem předejít všem rizikům ohrožujícím on-line bezpečnost zpracovávaných informací;

([1]) Úř. věst. C 107, 31.3.2020, s. 70.

Výkonnost

7. zdůrazňuje, že agentura úspěšně využívala klíčové ukazatele výkonnosti (KPI) k hodnocení účinnosti při plnění svých úkolů; konstatuje, že agentura dosáhla uspokojivých hodnot svých klíčových ukazatelů výkonnosti a uspokojivých výsledků při plnění cílů pro výstupy; konstatuje, že ze 136 KPI bylo dosaženo nebo částečně dosaženo 118 a 18 dosaženo nebylo; poukazuje na velmi nedostatečné plnění KPI 5, podle kterého by 100 % členských států mělo konsolidovat své národní technické předpisy týkající se vozidel, s konečným skóre 67 % a konstatuje, že tyto výsledky, které jsou v porovnání s cílovou hodnotou 100 % nízké, nebyly nijak vysvětleny; vyzývá agenturu, aby k hodnotám klíčových ukazatelů výkonnosti připojila náležité vysvětlení;

8. naléhavě vyzývá agenturu, aby u překrývajících se úkolů prozkoumala možnosti společného využívání zdrojů s ostatními agenturami, které vykonávají podobnou činnost; vybízí agenturu, aby aktivně usilovala o další širší spolupráci se všemi agenturami Unie; doporučuje agentuře, aby zjistila, zda by v některých neodborných, technických a administrativních oblastech nebylo možné využívat určité pracovníky společně;

9. vyzývá agenturu, aby se zaměřila na šíření výsledků svého výzkumu mezi širokou veřejností;

10. připomíná, že i přes vynikající vliv na životní prostředí a další výhody železniční dopravy má agentura nejmenší rozpočet ze všech dopravních agentur; zdůrazňuje zejména, že by agentura neměla být v situaci, kdy musí žádat o další podporu Komise z důvodu nedostatečných finančních prostředků v době, kdy jsou železnice politickou prioritou Evropské unie; požaduje zvýšení rozpočtu agentury s cílem poskytnout jí nezbytné prostředky, aby mohla jednat jako efektivní orgán a plnit své úkoly, zejména úkoly týkající se zvyšování konkurenceschopnosti a zlepšování bezpečnosti a přeshraniční interoperability;

Personální politika

11. bere na vědomí, že ke dni 31. prosince 2019 byl plán pracovních míst naplněn z 93,92 %, přičemž ze 148 dočasných zaměstnanců povolených na základě rozpočtu Unie (ve srovnání se 148 povolenými místy v roce 2018) jich bylo jmenováno 139; konstatuje, že kromě toho pracovalo v roce 2019 v agentuře také 35 smluvních zaměstnanců; podotýká, že k 31. prosinci 2019 nepracovali v agentuře žádní vyslaní národní odborníci;

12. je velmi znepokojen nedostatečně vyváženým zastoupením žen a mužů vykázaným za rok 2019 u členů vrcholného vedení (89 % mužů a 11 % žen) a ve správní radě (70 % mužů a 30 % žen); žádá Komisi a členské státy, aby při předkládání nominací do správní rady agentury přihlížely k tomu, že je důležité zajistit vyvážené zastoupení žen a mužů; vybízí agenturu, aby se více snažila o dosažení lepší genderové vyváženosti na všech úrovních;

13. vybízí agenturu, aby dále rozvíjela dlouhodobý rámec politiky lidských zdrojů zaměřený na rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem, celoživotní poradenství a profesní rozvoj, vyvážené zastoupení žen a mužů, práci na dálku, zeměpisnou rovnováhu a nábor a integraci osob se zdravotním postižením;

14. bere na vědomí, že agentura přijala politiku na ochranu důstojnosti osob a prevenci obtěžování, že podporuje důvěrné poradce a vybízí zaměstnance, aby se na ně obraceli se svými problémy; konstatuje, že byl oznámen jeden případ údajného obtěžování, ale že nebylo zahájeno žádné vyšetřování ani trestní stíhání;

15. konstatuje, že výsledky každoroční srovnávací analýzy týkající se zaměstnanců jsou podobné jako v roce 2018 – 19,39 % zaměstnanců vykonává administrativní činnosti (v roce 2018 20,33 %), 69,95 % operační činnosti (68,88 %) a 11,04 % kontrolní a finanční činnosti (10,79 %);

16. vyjadřuje politování nad tím, že správní rada v roce 2019 nedokázala rozhodnout o jazykovém režimu agentury;

Zadávání zakázek

17. poukazuje na to, že ze zprávy Účetního dvora vyplývá, že u jednoho zadávacího řízení nebyl nejméně jeden člen hodnotící komise formálně jmenován, což oslabuje transparentnost řízení; bere na vědomí odpověď agentury na zjištění Účetního dvora a opatření, která agentura přijala, aby se tento nedostatek již neopakoval;

18. konstatuje, že ze zprávy Účetního dvora vyplývá, že agentura uzavřela tři rámcové smlouvy „v kaskádě" se třemi společnostmi; poukazuje na připomínky Účetního dvora, podle nichž finanční nařízení stanoví, že takto lze postupovat bez obnovení zadávacího řízení, pokud rámcová smlouva přesně uvádí všechny podmínky upravující poskytování dotčených stavebních prací, dodávek nebo služeb; konstatuje, že Účetní dvůr dospěl k závěru, že rámcová smlouva nebyla dostatečně konkrétní, a dále podotýká, že podle připomínek Účetního dvora byly finanční nabídky uchazečů založeny pouze na denní sazbě za práci bez zohlednění takových důležitých skutečností jako profily pracovníků nebo složitost prováděné práce; poukazuje na to, že Účetní dvůr dospěl k závěru, že použití tohoto druhu rámcové smlouvy nebylo vhodné, vezmeme-li v úvahu, že nebyly k dispozici podrobné informace o prováděných pracích a že finanční údaje nebyly dostatečně podrobné, aby umožnily provést práce co nejhospodárnějším způsobem; bere na vědomí odpověď agentury, že uvedené nabídkové řízení se týkalo zajištění pomoci agentuře při plnění jejího nového úkolu, a proto by nebylo přiměřené obnovovat nabídkové řízení (trvající přinejmenším 3 týdny) za účelem zajištění technické pomoci (která by trvala nejvýše 15 dní), když k posouzení úplnosti žádosti je podle právních předpisů požadována doba jednoho měsíce; žádá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o výdajích na základě těchto rámcových smluv;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

19. konstatuje, že podle vlastního vyjádření agentury se riziko střetu zájmů zvýšilo od 16. června 2019, kdy jí byly uděleny rozsáhlé rozhodovací pravomoci, konstatuje, že správní rada agentury přijala v květnu 2019 rámec pro řádnou správní praxi, který obsahuje přísná opatření pro případ střetu zájmů, v němž by se mohly ocitnout osoby podílející se na provádění 4. železničního balíčku, a že správní rada vnesla více jasnosti do pravidel pro dary a projevy pohostinnosti a pro používání sociálních sítí; vybízí agenturu, aby pečlivě monitorovala účinnost přijatých opatření a aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria poskytovala informace o nabytých zkušenostech a případných nezbytných úpravách

20. konstatuje, že agentura zveřejnila na svých internetových stránkách prohlášení o zájmech členů správní rady a vrcholného vedení a životopisy členů správní rady a výkonného ředitele; žádá agenturu, aby zveřejnila životopisy členů vrcholného vedení a aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o opatřeních, která v tomto směru přijala;

21. bere na vědomí další kroky, které agentura podniká ve snaze zvýšit transparentnost své činnosti tím, že oznamuje schůzky zaměstnanců agentury s externími stranami, zejména schůzky ředitele s organizacemi a osobami samostatně výdělečně činnými, a informace o těchto schůzkách zveřejňuje na svých internetových stránkách;

22. poukazuje na případ údajného podvodu, který se poprvé objevil v roce 2017 a který Evropský úřad proti podvodům uzavřel v roce 2019, aniž by vydal doporučení; konstatuje, že při vyšetřování nebyly nalezeny žádné důkazy podvodů ani nesrovnalostí, které by měly vliv na finanční nebo jiné zájmy Unie;

Vnitřní kontroly

23. poukazuje na to, že Účetní dvůr ve své zprávě uvádí, že Komise vystavovala agentuře faktury na základě dohody o úrovni služeb, které se týkaly poskytování různých služeb IT, avšak tyto faktury částečně vycházely z nesprávného počtu uživatelů; konstatuje, že Komise vyúčtovala agentuře celkem o 4 675 EUR více, než měla; konstatuje však, že Účetní dvůr zjistil nedostatky v systému vnitřní kontroly agentury, které nasvědčují tomu, že agentura nekontrolovala, zda fakturovaná částka odpovídá podmínkám dohody o úrovni služeb; vyzývá agenturu, aby zjištěné nedostatky vyhodnotila, uplatnila preventivní opatření, řešila zjištěná rizika a do června 2021 orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o přijatých opatřeních;

24. konstatuje, že v roce 2019 byla uzavřena všechna doporučení vydaná útvarem vnitřního auditu kromě jediného; konstatuje, že zbývající doporučení pochází z auditu řízení projektů a služeb, který byl proveden v roce 2018 ve věci efektivity využívání aplikace MS Project; konstatuje, že ve své zprávě o opatřeních v návaznosti na udělení absolutoria za rok 2018, kterou vydala v září 2020, agentura uvedla, že toto doporučení bude uzavřeno v červnu 2020; připomíná agentuře, že toto doporučení by mělo být splněno v souladu s dohodnutým akčním plánem; vyzývá agenturu, aby orgán příslušný k udělení absolutoria informovala o plnění tohoto doporučení a aby do června 2021 podala vysvětlení případného zpoždění;

25. poukazuje na to, že agentura plní při zajišťování bezpečnosti a interoperability evropského systému železnic a při zvyšování konkurenceschopnosti železnice ve srovnání s jinými druhy dopravy určitou úlohu tím, že omezuje administrativní a technické překážky, podporuje přístup na trh, brání diskriminaci, zajišťuje účinnější využívání veřejných prostředků v rámci poskytování veřejných služeb v oblasti železniční dopravy a zlepšuje řádnou správu infrastruktury; podporuje vizi Komise týkající evropského železničního systému, který by měl být světovým lídrem z hlediska bezpečnosti; požaduje zvýšení rozpočtu agentury s cílem poskytnout jí nezbytné prostředky, aby mohla jednat jako efektivní orgán a plnit své úkoly, zejména úkoly týkající se zvyšování konkurenceschopnosti a zlepšování bezpečnosti a přeshraniční interoperability;

26. vítá skutečnost, že do 16. června 2019 agentura úspěšně zahájila plnění své úlohy coby orgánu EU odpovědného za vydávání povolení k uvedení železničních vozidel na trh, jednotných osvědčení o bezpečnosti pro železniční podniky a schvalování traťových zařízení ERTMS, jak je stanoveno v právním rámci pro 4. železniční balíček; konstatuje, že tyto dva úkoly byly plněny ve spolupráci s osmi členskými státy, které v roce 2019 provedly předpis týkající se technického pilíře 4. železničního balíčku ve svém právu; vítá pokračující rozvoj jednotného kontaktního místa; trvá na tom, že vzhledem k větší odpovědnosti agentury je nutné, aby měla nezbytné finanční, materiální i lidské zdroje, aby mohla účinně a účelně plnit tyto své další nové funkce;

27. vítá skutečnost, že agentura byla podrobena druhému dozorovému auditu podle ISO 9001, aby osvědčila, že její systém řízení splňuje požadavky ISO, a že certifikační orgán nezjistil žádné nesrovnalosti;

Další připomínky

28. konstatuje, že agentura zahájila jednání s francouzskými úřady o výstavbě nové budovy; vybízí agenturu k tomu, aby požadovala nejvyšší současné standardy v oblasti podmínek pro zaměstnance a životního prostředí;

29. vítá úsilí agentury o vytvoření pracovního rámce šetrného k životnímu prostředí;

30. připomíná, že je důležité, aby se agentura více zviditelňovala ve sdělovacích prostředcích a na internetu s cílem informovat o své práci;

31. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 29. dubna 2021 ([2]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([2]) Přijaté texty, P9_TA(2021)0215.